

2022/2195(INI)

25.5.2023

LAUSUNTO

kansainvälisen kaupan valiokunnalta

ulkoasiainvaliokunnalle

Uzbekistanista
(2022/2195(INI))

Valmistelija: Roman Haider

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Kansainvälisen kaupan valiokunta pyytää asiasta vastaavaa ulkoasiainvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. pitää myönteisenä EU:n ja Uzbekistanin välistä tehostettua kumppanuus- ja yhteistyösopimusta koskevien neuvottelujen onnistunutta päätökseen saattamista ja odottaa, että tämä sopimus edistää Uzbekistanin integroitumista monenväliseen kauppajärjestelmään, vahvistaa markkinatalouden mekanismeja ja lisää ulkomaisten sijoittajien luottamusta maahan; uskoo, että sopimus varmistaa paremman sääntely-ympäristön taloudellisille toimijoille tavaroiden ja palveluiden kaupan, valtion omistamien yritysten, hankintojen sekä immateriaalioikeuksien aloilla; muistuttaa, että oikeusvaltioperiaate, hyvä hallintotapa, yhteisten arvojen ja demokratian periaatteiden täytäntöönpano sekä perusvapauksien, ihmisoikeuksien ja sosiaalisten oikeuksien kunnioittaminen ovat keskeinen perusta EU:n ja Uzbekistanin tehostetulle kumppanuus- ja yhteistyösopimukselle, joka muovaa kahdenvälisiä suhteita;
2. antaa tunnustusta Uzbekistanin pyrkimyksille panna täytäntöön Kansainvälisen työjärjestön (ILO) normit, erityisesti lapsi- ja pakkotyön poistamista puuvilla-alalta koskevat normit; korostaa, että tarvitaan jatkuvia asioita koskevia ponnisteluja; kehottaa Uzbekistanin hallitusta jatkamaan työtä oikeudenmukaisten palkkojen varmistamiseksi puuvilla-alan työntekijöille; panee merkille Uzbekistanin uuden työlain hyväksymisen, joka tuli voimaan 30. huhtikuuta 2023 ja jossa otetaan käyttöön työmarkkinasuhteita ja riitojenratkaisua koskevia innovaatioita; kehottaa Uzbekistanin hallitusta tekemään lapsityövoimaa koskevista tiedoista avoimempia kaikkien sidosryhmien kannalta ja sallimaan pakkotyö-, lapsityö- ja hyväksikäyttökysymysten parissa työskentelevien kansalaisjärjestöjen rekisteröinnin; kehottaa Uzbekistania toteuttamaan laajempia uudistuksia kansalaisyhteiskunnan vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja kehittämään tehokkaita instituutioita avoimuuden ja vastuuvollisuuden takaamiseksi sekä edistyksen vakiinnuttamiseksi puuvilla-alan kaikissa osissa;
3. tunnustaa Keski-Aasian kasvavan strategisen merkityksen ja Uzbekistanin keskeisen roolin alueellisessa yhteistyössä ja yhteyksissä, erityisesti osana Global Gateway -aloitetta; katsoo, että komission avoimen strategisen riippumattomuuden politiikan mukaisesti toimitusketjun häiriönsietokykyä vahvistetaan perustamalla luotettavien sidosryhmien verkosto, joka perustuu kestäväan ja molempia osapuolia hyödyttävään taloudelliseen toimintaan sekä säännölliseen diplomaattiseen vuorovaikutukseen;
4. korostaa, että EU:n ja Uzbekistanin olisi käytettävä taloudellista ja kaupallista yhteistyötään Uzbekistanin teollisuuden aktiiviseen monipuolistamiseen, tuettava nopeutettua siirtymistä uusiutuvaan energiaan ja lisättävä ponnisteluja energiatehokkuuden takaamiseksi Pariisin sopimuksen mukaisesti, Keski-Aasian energiamarkkinoiden integroimiseksi naapurimaiden ja EU:n energiamarkkinoihin luomalla synergioita alueen erilaisten energiapoliittisten strategioiden ja vastaavien infrastruktuurihankkeiden välille kaupan, ilmaston ja ympäristön välisiä yhteyksiä koskevien sääntöjen ja kriteerien vahvistamista koskevien WTO:n neuvottelujen mukaisesti; muistuttaa, että tämän olisi hyödytettävä kansalaisia siten, että lievennetään

energiaköyhyyttä, taataan oikeudenmukainen siirtyminen päästöttömyyteen vuoteen 2050 mennessä ja perustetaan Keski-Aasian ilmastoneutraali alue kyseiseen ajankohtaan mennessä;

5. panee merkille Uzbekistanin kohtaamat haasteet nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa, kun sen hallitus pyrkii monipuolistamaan talous- ja kauppariippuvuuksiaan Venäjältä, ja kannustaa tiiviimpään yhteistyöhön eurooppalaisten kumppaneidensa kanssa;
6. korostaa, että yhteenliitettävyydellä ja yhteistyöllä alueella olisi tuettava EU:n ja Keski-Aasian ympäristö- ja vesiyhteistyön foorumin tehokkaampia toimia monitahoisella ja kattavalla tavalla; korostaa tässä yhteydessä sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden periaatteiden merkitystä luonnonvarojen hyödyntämisessä tai jalostuksessa; muistuttaa, että luonnonvaroista saatavien tulojen uudelleensijoittaminen on siksi ratkaisevan tärkeää Uzbekistanin sosioekonomisen kehityksen kannalta ja sen varmistamiseksi, että maa ja sen naapurit voivat selviytyä tulevista maailmanlaajuisista ja alueellisista haasteista niin, että mahdollistetaan YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelman ja sen 17 kestävä kehityksen tavoitteen täytäntöönpano; katsoo, että tämä on ratkaisevan tärkeää kestävä kiertotalouden luomisen edistämiseksi maassa ja koko alueella;
7. korostaa, että Uzbekistanilla on myös tärkeä rooli alueellisen turvallisuuden ja taloudellisen vakauden kannalta, erityisesti laittoman maahanmuuton, järjestäytyneen rikollisuuden, terrorismin ja korruption torjunnassa;
8. kiinnittää huomiota mahdollisiin riskeihin, jotka liittyvät Uzbekistanin mahdolliseen apuun Venäjälle, sillä se saattaa avustaa Venäjää kiertämään EU:n asettamia kauppapakotteita; kehottaa seuraamaan tilannetta huolellisesti;
9. palauttaa mieliin, että Uzbekistanin jäsenyys yleisessä tullietuusjärjestelmässä (GSP+), on tärkeää, sillä se edistää talouskasvua ja tuottaa erittäin myönteisiä tuloksia (vientie EU:hun kasvoi 34 prosenttia vuonna 2021); toteaa, että Uzbekistanin hyväksyminen GSP+-edunsaajaksi kuvastaa maan hallituksen toteuttamien uudistusten tunnustamista; panee merkille, että Uzbekistanin viime vuosina saavuttamasta edistyksestä huolimatta 27 keskeisen kansainvälisen yleissopimuksen tosiasialliseen täytäntöönpanoon liittyy edelleen useita huolenaiheita; toistaa, että yleissopimukset on pantava tosiasiallisesti täytäntöön ja että GSP+-järjestelmän raportointivelvoitteita on noudatettava; kehottaa komissiota tukemaan ja seuraamaan tiiviisti niiden GSP+-järjestelmään kuuluvien kaikkien 27 keskeisen kansainvälisen yleissopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa, joissa käsitellään ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia, ympäristösääntöksiä ja hyvän hallintotavan periaatteita; kehottaa tekemään yhteistyötä Uzbekistanin kanssa digitalisaatiota ja hallinnon yksinkertaistamista edistävien tehokkaiden ja luotettavien tullimenettelyjen kehittämiseksi, sillä tämä vaikuttaa myönteisesti kauppavirtojen lisääntymiseen;
10. korostaa, että huolimatta edistymisestä pakkotyön poistamisessa, huonot työolot, alhaiset palkat, työntekijöiden oikeuksien täysimääräinen kunnioittaminen ja yhdistymisvapauden tunnustaminen, mukaan lukien oikeus perustaa riippumaton ammattiyhdistys, ovat edelleen merkittäviä ongelmia Uzbekistanissa;
11. huomauttaa, että Uzbekistanilla voi olla merkittävä rooli alueellisten ja maailmanlaajusten toimitusketjujen monipuolistamisessa siten, että se toimittaa

mineraaleja ja metalleja kotimaisen, alueellisen ja kansainvälisen teollisuuden hyödyksi, EU:n teollisuus mukaan lukien, varmistaa kumppanuuden ja keskinäisen teknologisen yhteistyön viitearvoina ja tukee vihreää siirtymää;

12. korostaa, että koska Uzbekistanilla ei ole suoraa pääsyä merisatamiin, liikenneyhteyksien ja logistiikkareittien, erityisesti Kaspianmeren alueen kansainvälisen kuljetusreitien kehittäminen on keskeisen tärkeää kaupankäynnille ja maan yhdistämiselle mahdollisten kauppakumppaneiden markkinoihin; toteaa, että Euroopan ja Keski-Aasian väliset tehokkaat ja kestävät yhteydet ja verkostot ensisijaisten liikennekäytävien kautta, mukaan lukien lento-, meri- ja maaliikenne sekä energiaverkot ja digitaaliset verkot ja ihmisten väliset verkostot, lisäävät kauppavirtoja;
13. pitää myönteisenä ensimmäisen riippumattoman ammattiyhdistyksen perustamista Uzbekistaniin puuvilla-alalla; kehottaa Uzbekistanin viranomaisia Uzbekistanin ratifioiman ILO:n yleissopimuksen mukaisesti edistämään riippumattomien ja vaihtoehtoisten ammattiliittojen perustamista kaikille talouden aloille;
14. kehottaa Uzbekistanin viranomaisia ratifioimaan työturvallisuutta ja -terveyttä koskevan ILO:n yleissopimuksen nro 155;
15. kehottaa tekemään yhteistyötä ja antamaan EU:n tukea vihreälle kehitykselle sekä selvittämään Uzbekistanin mahdollisuuksia kauppaa- ja taloussuhteiden rakentamisessa EU:n kanssa.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	25.5.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 17 -: 6 0: 13
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Barry Andrews, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Markéta Gregorová, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Dominik Tarczyński, Kathleen Van Brempt, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	einhard Bütikofer, Enikő Győri, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Liudas Mažylis, Pedro Silva Pereira, Witold Jan Waszczykowski[Herbert Bösch, Stephen Hughes]
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Camilla Laureti, Eleni Stavrou

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

17	+
ECR	Geert Bourgeois, Dominik Tarczyński, Jan Zahradil
ID	Roman Haider, Danilo Oscar Lancini
NI	Enikő Győri
PPE	Daniel Caspary, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Gabriel Mato, Liudas Mažylis, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Renew	Barry Andrews, Catharina Rinzema

6	-
NI	Carles Puigdemont i Casamajó
Renew	Samira Rafaela
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Heidi Hautala

13	0
ECR	Witold Jan Waszczykowski
NI	Tiziana Beghin
PPE	Eleni Stavrou
S&D	Bernd Lange, Camilla Laureti, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Nevedálová, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää